

ATÖLYE HAKKINDA BİLGİLER

A) ATÖLYENİN ADRESİ VE TASVİRİ:

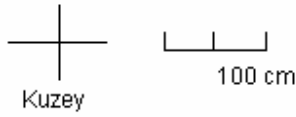
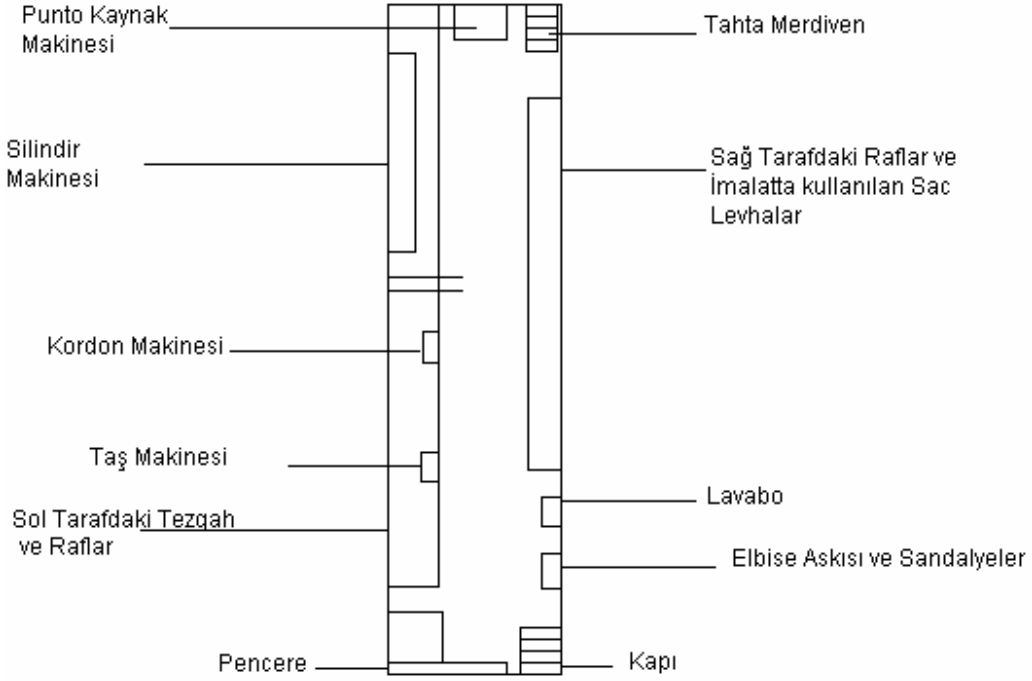
Sac mangal yapımını izlediğim atölye Bakırköy'de Demirciler Çarşısı olarak bilinen bölgede bulunmaktadır. Atölye yaklaşık 18 m² büyüklüğündedir. (Boy: 8 m, En: 2.3 m) Dışarıdan bakıldığında tek katlı görünen dükkan aslında iki katlıdır. İsmail Usta bu ikinci kata fazla olan eşyalarını koyduğunu belirtiyor. Buraya tahta bir merdiven ile çıkılmaktadır.

Dükkana üç basamaklı bir merdivenden inildikten sonra giriliyor. Dükkandan içeriye girdikten sonra duvardaki raflarda ve tavana asılmış olan soba, mangal vb. göze çarpıyor. Merdivenin sol tarafında yaklaşık 50 cm yüksekliğinde üzeri fayans kaplı bir tezgah bulunmaktadır. Dükkanın sağında hemen girişte elbise askısı ve sandalyeler vardır. Biraz ileride ise bir lavabo bulunmaktadır. Daha ileride ise soba, mangal v.b. yapımında kullanılan sac levhalar bulunmaktadır. Bu levhaların üzerinde bulunan raflarda ise ustanın yaptığı veya dışarıdan almış olduğu soba boruları bulunmaktadır.

Dükkanın sol tarafında ise yaklaşık 6.5 m uzunluğunda bir tezgah bulunmaktadır. Tezgahın bir kısmı taştan, diğer kısmı ise demir ayaklara oturtulmuş tahtalardan oluşmuştur. Bu tezgah üzerinde taş makinesi, kordon makinesi ve silindir makinesi bulunmaktadır. Silindirin hemen yanında ise punto kaynak makinesi yer almaktadır. Punto kaynak makinesinin arkasında ise borulardan oluşan ve çeşitli eşyaların olduğu kısım vardır. Ayrıca punto kaynak makinesinin üzerindeki kısımda televizyon bulunmaktadır. Ustamızın neredeyse bütün işlerini üzerinde yaptığı iki adet demir çubuktan oluşan ve "Tezgahım" dediği bölümde yer almaktadır. Tezgahın diğer kısmında ise soba, mangal, boru v.b. bulunmaktadır. Sol kısımdaki tezgahın üzerinde de bunlar görülmektedir. İsmail Usta yapmış olduğu mangal, soba ve boruları kendi dükkanında satmaktadır. Dükkanın planı aşağıda verilmiştir. (Bkz. çizim 1)

Çalışmayı yaptığım dükkanın adresi şöyledir:

Cevizlik Mahallesi Hallaç Hüseyin Sok. No:10 Bakırköy İstanbul

Çizim 1

B)ATÖLYENİN TARİHÇESİ:

Bir önceki bölümde de belirtildiği gibi Bakırköy Demirciler Çarşısı'nda bulunan dükkanın çok eski bir tarihçesi olduğunu görüyoruz.

İsmail Usta bu bölgedeki dükkanların sahibinin Bakırköy'deki Rum Kilisesi Vakfı olduğunu söylüyor. Buradaki esnaf kira karşılığında çalışmalarına bu dükkanlarda devam ediyor. Dükkanları çok eski olduğu dışarıdan bakıldığında hemen anlaşılmasa da 100-150 senelik bir geçmişi olduğunu belirtiyor. Dükkanların mimari yapısında o dönemlerin özelliğini yansıtıyor. Kendisinin çalışmalarını sürdürdüğü dükkanda 1940'larda kömür satıldığını, 1980'e kadar lehimcilik ve sobacılık yapanların çalıştığını söyledi. Çarşı bugün özellikle demircilerin çalışma alanı durumundadır.

C)ATÖLYEDE ÇALIŞANLAR:

Metodoloji bölümünde de belirtildiği gibi sac mangal yapımını incelemek için iki usta ile görüşme yaptım. İlk ustadan (Kamil Eker) teklifime olumsuz cevap alınca İsmail Usta ile çalışmaya başladım. İsmail Usta dükkanın da tek başına çalışmakta. Yanında bir başkasının çalışmasına gerek olmadığını söylüyor. Şimdi kısaca İsmail Usta hakkında bilgi vermek istiyorum.

Fotoğraf no 40B

Ustamızın ismi İsmail Erbay, 1954 Gümölcine doğumlu. Sobacılığın baba mesleği olduğunu belirten İsmail Usta babasının yanında yetişmiş. İlkokul mezunu olan ustamız evli ve iki çocuk babası. Bakırköy'de dükkanına yakın bir yerde oturuyor. Kızı İstanbul Üniversitesi Elektrik Elektronik Bölümü öğrencisi, oğlu ise ilkokul son sınıfta okuyor.

1975 yılında Türkiye'ye gelen İsmail Usta 1980 senesine kadar çeşitli yerlerde çalışmış. 1980 yılında bugün çalıştığı işyerini devralarak işine devam etmiştir. Ayda 10.000.000 T.L. kira dükkan kirası veren ustaya kazancının yetip yetmediğini sorduğum zaman "Ekmek paramızı kazanacak şekilde geçinip gidiyoruz." diyor. Sobacılar Derneği'ne üye ama derneğin işlevinin olmadığını belirtiyor.Sobacılık yapanların azaldığını ve belirli bölgelerde bulduklarını söylüyor.Oğlunun bu işle ilgilenmesini istemediğini belirtirken, sobacılığın ölmek üzere olan bir zanaat olduğunu söylüyor.

Mangalın yanında soba, soba borusu satışıda yapan ustamız bunların büyük bir kısmını kendisi imal ediyor.Ayrıca özel olarak sipariş edilen eşyaları da yapıyor. Bunların arasında bahçe kovası, köfte ocağı, kova, havalandırma borusu v.b. yi sayabiliriz.Birgünde 10 tane soba, 20-25 tanede mangal yapabildiğini söylüyor ama başka hiçbir şeyle uğraşmamak şartıyla. Aynı zamanda çıraklık okulu mezunu olan İsmail Usta 1-2 sene içinde kişinin bu işi öğrenebileceğini belirtiyor. Dükkanını sabah 08.00 de açıp 19.00 da kapatıyor.Saat 12.00-13.00 arası bir mola verdiği söylüyor.Fakat çalışmayı yaptığım günler Ramazan ayına denk geldiği için saat 15.30-16.00 gibi dükkanını kapatıyor.